

[Poul Hartling.]

port. Det må være en naturlig anledning til at anmode den nye markedsminister om en vurdering af det, som er kommet frem.

Det er vist den almindelige opfattelse, at åbningstalen ikke var særlig overraskende eller bød på særlig ophidsende momenter. Det udenrigspolitiske afsnit og det markedspolitiske afsnit har jeg allerede gjort nogle bemærkninger til. I det økonomiske og erhvervspolitiske afsnit var statsministerens ord både linde og kønne. Men jeg synes nok, at statsministeren tegnede udviklingen og situationen med en for lys tone og mere håbefuldt, end f. eks. det økonomiske råds formandskab gør det i den rapport, som just er blevet offentliggjort.

Ingen kan bestride, at vilkårene udefra spiller en stor rolle for dansk økonomis muligheder, men de kan ikke alene forklare de mørke træk. For tredje år i træk er Danmark på vej til at placere sig som det vesteuropæiske land, der — sammen med Island og Spanien — har de største indenlandske pris- og omkostningsstigninger. Det siger også noget, at det netop er disse tre lande med de stærkeste pris- og omkostningsstigninger, der har haft de dårligste eksportresultater i det sidste års tid. De har stået ringest rustede til at klare sig i den skærpede konkurrence, da medvinden løjede af.

Den svagere medbør udefra er en væsentlig del af årsagen til, at det ser dårligere ud for dansk økonomi, men det er ikke hele årsagen. Men virkningerne af, at vi gradvis har forringet vor konkurrenceevne, melder sig naturligvis særlig nu, da vi har brug for konkurrenceevne. Den rekordhøje rente gør det ydermere vanskeligere for dansk produktion at imødegå omkostningsstigningerne gennem rationalisering, og renten er i dag højere, end da kreditrationeringen for mere end 2 år siden gennemførtes for at bringe renten ned.

Derfor kan vi ikke slå os til tåls med, at det alene er udenlandske forhold, der bevirker de mørke udsigter for produktion og for beskæftigelse, og vi kan heller ikke blot håbe på, at medvinden udefra igen skal tage til. Det er selvfølgelig det letteste, men det er også det letsindigste. Over for en situation, der tegner sig temmelig truende, siger regeringen, at vi må håbe, at

det vender i begyndelsen af det nye år. Jeg minder om det danske ordsprog, at den får smal føde, der skal leve af håb. Håbefulde henvisninger til fremtiden og medvindspolitik alene gør det ikke.

Venstre har gang på gang peget på det nødvendige i, at inflationen og de stigende omkostninger bekæmpes, at erhvervene og borgerne lettes mest muligt for administrative byrder, så kræfterne kan samles om en produktiv indsats, og at vi får en virkelig planlægning af det offentliges virke og en budgetlægning, der er afstemt med produktionens muligheder. Vi vil ved dette folketingsårs begyndelse på ny pege på disse centrale opgaver, fordi sundhed og fremgang i økonomien ikke blot er et formål i sig selv, men også det middel, der skal sætte os i stand til at løse mange andre opgaver på sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og mange andre områder bedre.

Når vi skal vurdere den økonomiske situation, er der som nævnt megen nyttig oplysning at hente i den redegørelse, som vi har modtaget fra det økonomiske råds formandskab for et par dage siden. Den er også et nyttigt supplement til statsministerens vurdering.

Den maler vel i knap så lyse farver og har vel ikke de samme forhåbninger som statsministeren til, at problemerne i dansk økonomi stort set kan blive løst udefra. Det behøver ikke at være nogen fejl ved formandskabets redegørelse. Over for statsministerens lyse forhåbninger om, at bare vi passerer nytår 1968, vil en tiltagende medvind udefra rette Danmarks økonomi op, kommer „de tre vise“ til — på side 18 — „at man ikke står over for et stærkt og tiltagende opsving i den internationale konjunktur, men over for en forholdsvis langsom og gradvis genoptagelse af den økonomiske vækst i de vestlige industrilande taget som helhed.“

Man taler på side 32 om udsigt til en vis forstærkelse i løbet af 1968, men slår i næsten samme åndedrag fast, at man ikke kan

„vente en tilbagevenden til en eksportstigning som i første halvdel af 1960erne,“ for

„dette ville forudsætte en meget væsentlig forbedring af konkurrenceevnen, hvilket